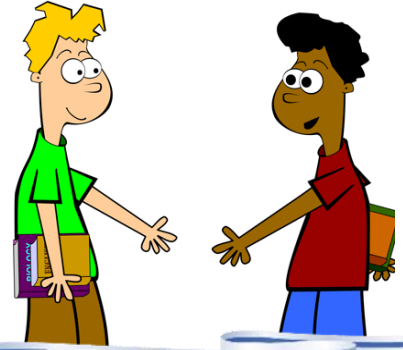

Âdâp ve Nezâket

Memduh ÇELMELİ

Nezaket Kuralları (Âdâb-ı Muâşeret)

İnsan, toplumsal bir varlıktır. Her ferdin günlük hayatta uyması gerekli bazı kurallar vardır. Bu kuralların bir kısmı dinî, bir kısmı ahlaki, bir kısmı da hukuksal olabilir. Nezaket kuralları, töreler, örf ve âdetler vb. de genel olarak toplumsal hayatta uyulması gerekli kuralları ifade eder.

- Âdap** → Edep kelimesinin çoğuludur. Edep iyi ahlak, güzel terbiye, eğitim demektir.
- Âdap kuralları** → İnsan ilişkilerini düzenleyen ve kolaylaştıran yazılı olmayan toplumsal kurallara denir.
- Nezâket** → İnsanın çevresindekilere karşı gösterdiği kibar, görgülü, nazik davranışlara denir.
- Mahremiyet** → Kişinin özel yaşamının gizliliğidir. kişisel bir bilgiyi başkalarıyla paylaşmak doğru değildir.

“Küçümseyerek surat asıp insanlardan yüz çevirme ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme! Çünkü Allah hiçbir kibirleneni, övüneni sevmez.” (Lokman, 18)

«Ey iman edenler! Bir topluluk bir diğerini alaya almasın. Belki onlar kendilerinden daha iyidirler...» (Hucurât, 11)

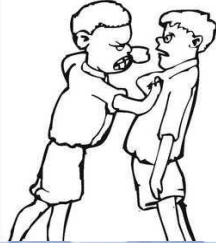
“Birbirinizin gizli hallerini araştırmayın. Birbirinizin dedikodusunu yapmayın. Herhangi biriniz ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz! ...” (Hucurât, 12)

“Müminlerin iman bakımından en mükemmeli, ahlak bakımından en güzel olanıdır.”

“Ben ancak güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim.”

“Müslüman, başkaları ile hoş geçinen ve kendisi ile hoş geçinilen kimsedir. Geçimsiz kimsede hayır yoktur.”

“Her kim bir Müslüman’ın ayıbını örterse Allah da onun kıyamette bir ayıbını örter.”

“Ayıpları
Örtmekte
Gece Gibi Ol’

Ayetler

Nezaket Kuralları

Hadisler

“Küçümseyerek surat asıp insanlardan yüz çevirme ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme! Çünkü Allah hiçbir kibirleneni, övüneni sevmez.” (Lokman, 18)

«Ey iman edenler! Bir topluluk bir diğerini alaya almasın. Belki onlar kendilerinden daha iyidirler...» (Hucurât, 11)

“Birbirinizin gizli hallerini araştırmayın. Birbirinizin dedikodusunu yapmayın. Herhangi biriniz ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz! ...” (Hucurât, 12)

“Siz, insanların iyiliği için ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz; iyiliği emreder, kötülükten alıkoyar ve Allah’a inanırsınız...”

“Size bir selâm verildiği zaman, ondan daha güzeliyle veya aynı selâmla karşılık verin...”

Nisâ suresi, 86

“Müslüman, başkaları ile hoş geçinen ve kendisi ile hoş geçinilen kimsedir. Geçimsiz kimsede hayır yoktur.”

“Ben ancak güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim.”

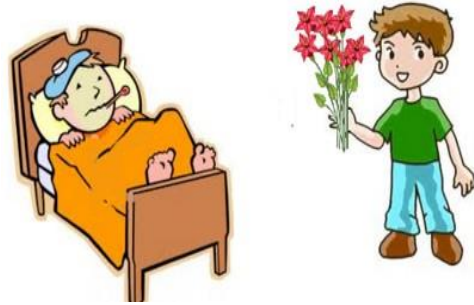
“Müminlerin iman bakımından en mükemmeli, ahlak bakımından en güzel olanıdır.”

“Her kim bir Müslüman’ın ayıbını örterse Allah da onun kıyamette bir ayıbını örter.”

“Sizden biriniz üç kere izin istediği zaman kendisine izin verilmezse hemen geri dönsün.”

Âdâp ve Nezâket

Hz. Muhammed (sav), birçok güzel davranışı **Müslümanın Müslümana karşı görevi** olarak belirtmiştir. Onlardan Bazıları şunlardır:

Selamlaşmak

Davete katılmak

İsteyene öğüt vermek

Hastayı ziyaret etmek

Cenazesinde bulunmak

Aksırana dua etmek

Hapşuu!
Elhamdülillah

Allah sağlık afiyet
versin.

Selamlaşma Âdâbı

✓ **Selam**; barış, esenlik, güven, kurtuluş gibi anlamlara gelir. **Selamlaşma** ise insanların birbirlerine söz veya işaretle esenlik dilemeleridir. Biriyle karşılaştığımızda iletişim kurmanın ilk yolu selamlaşmaktır.

❖ “Ey iman edenler! Kendi evlerinizden başka evlere, geldiğinizi fark ettirip ev halkına **selam vermeden** içeri girmeyin. Bu sizin için daha iyidir. Herhâlde düşünüp anlıyorsunuz.”

❑ “...Evlere girdiğiniz zaman, birbirinize, Allah katından mübarek ve hoş bir esenlik dileği olarak **selam verin**. İşte Allah, düşünesiniz diye ayetleri size böyle açıklar.” (Nûr suresi, 61)

❑ **Selam**, insanlar arasındaki sevgi, güven ve muhabbetin artmasını sağlar.

❑ Hz. Muhammed “...Size, yaptığınız takdirde birbirinizi seveceğiniz bir iş göstereyim mi? Aranızda selamı yayın» buyurmuştur.

❑ «Es-Selâm» Allah’ın isimlerindendir ve «Kullarını selamete çıkaran» demektir.

اَلْسَّلَامُ
Es-Selâm

Selamün aleyküm
Aleyküm selâm

❑ “Size bir selâm verildiği zaman, ondan daha güzeliyle veya aynı selâmla karşılık verin...” Nisâ suresi, 86

❑ Namazımızı «es-selâmü aleyküm ve rahmetullah» diyerek tamamlarız.

❖ **es-Selâmü aleyküm**: «Allah’ın selamı, esenlik, huzur senin üzerine olsun» demektir.

❖ **Vealeykümüsselâm** : «Allah’ın selamı, esenlik, huzur senin de üzerine olsun» demektir.

Bazı selamlaşma türleri için belli bir zaman dilimi vardır. Günaydın, iyi akşamlar, iyi geceler...

Oysa «Selamün aleyküm» Hem karşılaşınca hem de ayrılırken, günün her anında kullanılabilir.

“Binekte olan yürüyene, yürüyen oturana, sayıca az olan çok olana, küçük büyüğe selam verir.” (Hadis)

“Önce selam, sonra kelam (konuşmak).”
(Hadis)

İletişim ve Konuşma Âdâbı

«Ya hayır söyle,
ya da sus.”
(Hadis)

- ✓ “Kullarıma söyle, sözün en güzelini söylesinler...” (İsrâ, 53)
- ✓ “...İnsanlara güzel söz söyleyin, namazı kılın, zekâtı verin...” (Bakara, 83)
- ✓ “Güzel söz sadakadır.” (Hadis)

- ❑ İnsanlarla iletişimimizde kibar ve nazik olmalıyız.
- ❑ İnsanlardan istekte bulunurken “lütfen” ifadesini sık kullanmalıyız.
- ❑ Yanlış bir davranışta bulunduğumuzda, insanları incittiğimizde özür dilemeliyiz.
- ❑ Sosyal medyada, insanları küçük düşürücü, hakaret içeren ifadeler kullanmamalıyız.
- ❑ İnsanların görüşlerine, düşüncelerine ve değerlerine saygılı olmalıyız.
- ❑ Kişilik haklarına saygısızlık olarak değerlendirilebilecek yazışmalardan kaçınmalıyız.
- ❑ İnsanların özel durumlarını içeren paylaşımlarda bulunmamalıyız.

“İnsanlara teşekkür
etmeyen, Allah’a da
şükretmez.” (Hadis)

- ❖ “Eğer bir yerde üç kişi iseniz, kalabalığa karışmadıkça ikiniz ötekini bırakarak gizli bir şey konuşmasın. Çünkü bu, onu üzer.” (Hadis)
- ❖ “Müslüman, elinden ve dilinden diğer Müslümanların emin (güvende) olduğu kimsedir.” (Hadis)
- ❖ “Bir kimsenin izinlerini almadan iki kişinin arasına girip oturması doğru değildir.”

“Her düşündüğünü söylemek
zorunda değilsin ama her
söyleyeceğini düşünmek zorundasın.»

“Tatlı dil, yılanı deliğinden çıkarır.” (Atasözü)

“Doğruluk göster, yalanla uyuşma. Abartarak konuşma,
doğruyu söylemekten geri durma. Kendine uygun
görmediğini başkalarına da uygun görme.” (Hacı Bektaş Velî)

“Kısa ve özlü konuşmanın sırrı, boş
konuşmayı terk etmektir.” (Hz. Ebu Bekir)

“Dil, yırtıcı bir hayvandır.
Serbest bırakılırsa yaralar.” (Hz. Ali)

Resimlerle İletişim ve Konuşma Âdâbı

Dinlemeyi bilmeliyiz.

Yersiz konuşmamalıyız.

Alay Etmemeliyiz.

dinkulturuahlakbilgisi.com

Dedikodudan Uzak Durmalıyız.

İnsanlarda Kusur Aramamalıyız.

Çay Ver	:2.00 TL
Çay Gönder	:1.75 TL
Çay Versene	:1.50 TL
Çay Alabilirmiyim	:1.25 TL
Çay Verir misin	:1.00 TL

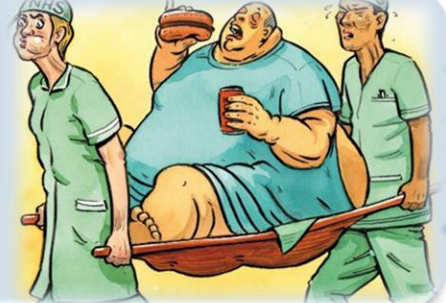
Kibar, Nazik Olmalıyız.

Sofra Yeme İçme Âdâbı

- ❑ İslam'ın yeme içmede en temel ilkesi, yenilen ve içilen şeylerin helal olmasıdır. Kumar, faiz, tefecilik, hırsızlık, gasp, hile gibi haram yollardan elde edilen yiyecek ve içecekler haramdır.
- ❑ Allah, insan için pek çok nimet vermiş, onların helal ve temiz olanlarını tüketmemizi istemiştir. **“Ey insanlar! Yeryüzündeki şeylerin helal ve temiz olanlarından yiyeğin!...”** (Bakara, 168)
“Yediklerinin helal olmasına dikkat et ki duaların kabul olsun.” (Hadis)

- ❖ Yemekten önce ve sonra ellerimizi yıkamalıyız.
- ❖ Tabağımıza yiyeceğimiz kadar yemek almalıyız.
- ❖ Yemeği önümüzden ve mümkünse sağ elle yemeliyiz.
- ❖ Ağızda lokma varken konuşmamalıyız.
- ❖ Gerekli olmadıkça ayakta bir şey yememeli ve içmemeliyiz.
- ❖ Yemeği çok yiyip mideyi tıka basa doldurmamalıyız.

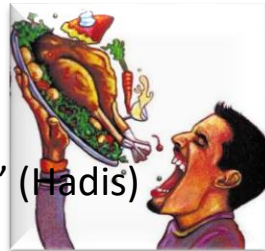
- ❑ “Biriniz yemek yiyeceği zaman ‘Bismillah’ (Allah’ın adıyla) desin. Eğer yemeğin başında besmele çekmeyi unutursa ‘Bismillâhi fî evvelihî ve âhirihi’ (Başında da sonunda da Allah’ın adıyla) desin.” (Hadis)

«Yiyeğin, içsin fakat israf etmeyin. Çünkü o (Allah), israf edenleri sevmez.» (A'râf, 31)

“Âdemoğlu, midesinden daha şerli bir kap doldurmamıştır. Ona, belini doğrultacağı kadar birkaç lokma yeterlidir. Eğer daha fazla yemek istiyorsa midesini üçe ayırsın: Üçte birini yemek için, üçte birini su için, üçte birini de nefes almak için ayırsın (Boş bıraksın).”

“Kibre düşmeden ve israfa kaçmadan (dilediğiniz gibi) yiyeğin, sadaka verin, harcayın ve giyinin!” (Hadis)

Rızık: İnsan ve diğer canlıların beslenip yaşayabilmeleri için yedikleri ve içtikleri her şeydir.

Bereket: Bolluk, Allah'ın her şeyi karşılıksız vermesidir.

“Hiç kimse, elinin emeğiyle kazandığından daha hayırlı bir lokma yememiştir.” (Hadis)

“Suyu... bir solukta içmeyin. İki üç nefeste, dinlene dinlene için...” (Hadis)

Resimlerle Sofra Yeme İçme Âdâbı

Eskiden
sofraya
oturmadan
önce besmele
çekilirdi. Şimdi
fotoğraf
çekiliyor...:))

Yemeğe Besmele ile Başlayalım.

Fotoğrafını değil, yemeği paylaşalım.

Midemizi Tıka Basa Doldurmayalım.

dinkulturuahlakbilgisi.com

«Yiyiniz, içiniz israf etmeyiniz.» (Ayet)

Yemekten sonra «Elhamdülillah» demeli.

Komşu aç iken tok yatmayalım.

Bizi **DİN**lemeye devam ediniz.

Memduh ÇELMELİ